

Case til kapitel 18

Neuropædagogik og professionel selvrefleksion

Af Heidi Lykke Nissen

På pædagoguddannelsen skal en gruppe (af)levere en modulopgave. De har knoklet som gruppe sammen i snart 6 uger. De kendte ikke hinanden fra før, da holdene er nye. Derfor er gruppen sammensat på baggrund af faglige interesser, så der er mest mulig faglig synergi i gruppens fællesskab.

De er nu i den tætte (og ofte pressede) afsluttende skrivefase. Der er fire meget arbejdsomme, dygtige og også forskellige mennesker, som forsøger at finde fælles fodslag. En dag, hvor der er "arbejdstid" i undervisningen, er et af gruppemedlemmerne fraværende. Nogle siger, han er syg. De tre øvrige arbejder og modtager vejledning. Pludselig er to af gruppens medlemmer gået. En sidder tilbage og forstår ikke helt, hvorfor denne er alene om opgaven.

Flere ting skrives ind i opgaven, og flere ting skrives helt ud af opgaven. For nogle giver det mening, for det er, "jo det vi aftalte", men for én i gruppen anses det som "første gang, tja, måske ok, man må give og tage i samarbejdet. Det er fint nok" ... "men tredje og fjerde gang oplever jeg, at det er systematisk, og det gør meget ved mig. Jeg føler mig udfordret på min faglighed, og jeg bliver ked af det".

Da fremlæggelsesdagen oprinder møder kun tre af de fire studerende op. Den sidste har valgt ikke at komme, for "når mit perspektiv ikke kan være med, så vil jeg ikke være med". Den øvrige gruppe er synligt påvirket af det, de kalder "konflikten" og udtaler, at de "har spurgt og spurgt til den person, intet har de fået igen, og nu er det bare nok".

Holdets underviser oplever, at det er ærgerligt, at hun ikke er blevet kontaktet og er blevet inviteret ind for at hjælpe og støtte. Fire dygtige studerende har nu alle fire fået en dårlig oplevelse, én er ikke blevet godkendt, og gruppen er i konflikt.

Der inviteres til et møde, hvor "samarbejdet får lov til at fylde med henblik på at komme gunstigt videre". Som forberedelse til mødet er gruppen blevet bedt om at skrive en hurtigskrivning til sig selv ud fra sætningen: "Gå på vandring i de andres perspektiv, hvad ser jeg fra den andens synsvinkel?".

Nogle fra gruppen responderer ikke på invitationen, og nogle gør med tanken: "Nu har jeg brugt nok tid på den konflikt, jeg vil gerne komme for at rense luften, men jeg bruger ikke et minut på at forberede mig".

Pædagoguddannelsen er tilrettelagt med gruppesamarbejder, bl.a. fordi det er det værktøj, den professionelle pædagog medierer sin praksis igennem, jf. Bekendtgørelsen til professionsbachelor som pædagog § 1: "Formålet med uddannelsen er, at den studerende erhverver sig professionsrelevante kompetencer, viden og færdigheder til selvstændigt og i *samarbejde* at udøve, udvikle og formidle udviklings-, lærings- og omsorgsopgaver i et samfundsmæssigt perspektiv" (Undervisnings- og Forskningsministeriet, 2017). Endvidere arbejder den studerende med dette tema i delområde 4, hvor samarbejde og udvikling er afgørende elementer for opnåelse af kompetencemålene.

Arbejdsspørgsmål til casen

1. Læs casen igennem sammen og gerne højt. Del med hinanden, om den har resonans for jer, og hvorfor samarbejdet er særlig vigtigt for jer som pædagogstuderende. Stil herefter 10 spørgsmål til casen, som I støtter hinanden i at stille og svare på, fx: Hvorfor fik gruppen ikke støtte tidligere? Skal konflikter løses eller håndteres? Hvornår ved gruppen egentlig, om noget er et problem – og et problem for hvem? Hvis man bruger italesættelser som at ”rense luften”, er konfliktbearbejdning så en mulighed – eller er der så lukket på forhånd?
2. Hvorfor går gruppemedlemmernes amygdala i beredskab teoretisk set? Hvad bruger mennesket sine følelser til set ud fra et neurologisk perspektiv?
3. Etabler et forløb for gruppen, hvor I anvender mindst tre begreber fra kapitlet (fx spejlneuroner, Theory of Mind, narrativitet, mentalisering). Hvad skal gruppen helt konkret gøre for at komme videre i gruppearbejdet set fra et neurofænomnologisk perspektiv?
4. Udvikl et koncept, som I afprøver skiftevis på hinanden på holdet. Som case kan I bruge denne eller dem, der ligger tættere på jeres praksis.
5. Hvordan skal pædagogen bruge neurofænomnologien med sig selv og iværksætte tiltag i sin kollega-sammenhæng for at fastholde professionalitet og evnen til at samarbejde (også selvom amygdala reagerer)?
6. Personligt arbejde: Lav et skriv til dig selv, hvor du meget åbent og ærligt (det er kun dig, der skal læse dokumentet) undersøger i et neurofænomnologisk perspektiv, hvad du er kaldet til at arbejde med for at kunne agere professionelt og IKKE reagere emotionelt.
  - Hvis du ikke har arbejdet med skriveøvelser før, så gør flg.:

Sæt dig uforstyrret. Skriv uafbrudt i 7 minutter. Du kan bruge sætningen ovenfor eller hvilken som helst anden sætning, der får dig på en associationsrejse ud i, hvad du personligt må arbejde med for at være mere selvberørende i emotionelle, konfliktfyldte og pressede situationer. Husk at gemme dit arbejde.

Tag en pointe ud fra dit skrivearbejde, som du kan drøfte og diskutere mere overordnet med din gruppe eller på dit hold.

Litteratur

Uddannelses- og Forskningsministeriet (2017). *Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog*. BEK. nr. 354 af 07/04/2017. København.